

DSE-3 – जैनदर्शने द्रव्य-तत्त्वमीमांसा

परिचयः – जैनदार्शनिकाचार्यनेमिचन्द्रस्य व्यक्तित्वस्य कृतित्वस्य च परिचयः। प्रमुखजैनसिद्धान्तोपु द्रव्याणां तत्त्वानां च परिचयः।

प्रयोजनम्- छात्राः अस्मिन् पञ्चे जैनदार्शनिकाचार्यनेमिचन्द्रस्य परिचयं प्राप्यति तथा च प्रमुखजैनसिद्धान्तान् ज्ञास्यति।

फलितांशः- जैनदार्शनिकाचार्यनेमिचन्द्रस्य व्यक्तित्वस्य कृतित्वस्य च प्रतिपादनम्। प्रमुखजैनसिद्धान्तानां प्रतिपादनम्।

कक्षा	सत्राङ्क	पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रोडि	ग्रन्ति	कालांश
शास्त्री	पंचम	DSE-3	जैनदर्शने द्रव्य-तत्त्वमीमांसा	4	4	
तृतीयवर्ष			आधारग्रन्थः - द्रव्यसंग्रहः (आचार्य नेमिचन्द्रः) सन्दर्भग्रन्थः - 1. जैनदर्शनमीमांसा, अंक ४ (जैनदर्शन विभाग, केन्द्रीय संस्कृत वि.वि. भोपाल परिसर, भोपाल) 2. द्रव्य की अवधारणा (सांख्यी योगक्षेमप्रभा, जैन विश्वभारती लाइन)			
यूनिट I			आचार्यनेमिचन्द्रस्य व्यक्तित्वं-कृतित्वम्, द्रव्यसंग्रहग्रन्थस्य परिचयः, जैनदर्शने द्रव्यस्य सामान्यत्वरूपम्	1	1	16-20
यूनिट II			जीवः, पुरुषः, धर्मः, अधर्मः, आकाशः, कालश्च द्रव्याणि, तत्र च पंचास्तिकायस्वरूपम्। गाथा १-२७	1	1	16-20
यूनिट III			जीवः, अजीवः, आक्षर्वः, बंधः, संवरः, निर्जराः मोक्षश्च सप्ततत्त्वानि तथा च पुण्यपापसहितनवपदार्थस्वरूपम्। गाथा २८-३८	1	1	16-20
यूनिट IV			जैनदर्शने मोक्षमार्गस्य स्वरूपम्, पंचपरमेष्ठीस्वरूपम्, ध्यानस्वरूपम्। गाथा ३९-५८	1	1	16-20